

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Державного вищого навчального закладу
«Національний гірничий університет»

Г.Г. Півняк
Наказ № 5-ВР від “26” квітня 2016 р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПРАВО»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ	Доктор філософії
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії з права

Ухвалено
Вченого радию ДВНЗ «НГУ»
Протокол № 5 від 26.04.2016

Дніпропетровськ
2016

ПЕРЕДМОВА

1) ВНЕСЕНО

Кафедрою цивільного та господарського права Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет».

2) ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора від «26» квітня 2016 р. № 5-ВР як тимчасовий документ до введення стандартів вищої освіти за спеціальністю.

3) ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4) РОЗРОБНИКИ

Розроблено робочою групою в складі:

- 1) Андрейцев Володимир Іванович – завідуючий кафедрою цивільного та господарського права, доктор юридичних наук, професор, академік НАН України – голова робочої групи;
- 2) Кірін Роман Станіславович – професор кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент;
- 3) Легеза Юлія Олександрівна – доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент;
- 4) Грищак Сергій Вікторович – декан юридичного факультету, к.т.н., доцент

5 ІНШІ ОСОБИ, ЗАЛУЧЕНІ ДО РОЗРОБКИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

- 1) _____ ;
- 2) _____ ;
- 3) _____ ;
- 4) _____ .

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	6
1.1 Мета освітньо-наукової програми.....	6
1.2 Призначення освітньо-наукової програми	6
1.3 Нормативні посилання	7
1.4 Терміни та їх визначення	8
1.5 Позначення	10
2 КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ.....	10
2.1 Інтегральна компетентність.....	10
2.2 Загальні компетентності доктора філософії.....	10
2.3 Професійні компетентності доктора філософії	11
3 НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
4 ВИМОГИ ДО ПОПЕРЕДНЬОГО РІВНЯ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧІВ	15
5 ОБСЯГ ПРОГРАМИ ЗА НОРМАТИВНОЮ ТА ВАРИАТИВНОЮ ЧАСТИНОЮ.....	15
6 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	15
7 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	18
8 ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИКИ, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ.....	19
9 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ	19
10 ТЕРМІНИ НАВЧАННЯ ЗА ФОРМАМИ.....	20
11 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА	20
12 ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	20
13 НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	21
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	222

ВСТУП

Наказом МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», вищим начальним закладам запропоновано розробити та запровадити з 1-го вересня 2016 року освітні програми та навчальні плани згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Для створення тимчасової освітньої програми за відсутності методології і методичних рекомендацій використовувались такі положення Закону України «Про вищу освіту»:

1) ст. 1, п. 1. 17 – освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає:

– вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

– перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення;

– кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;

– очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

2) ст. 10, п. 3 – стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

– обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

– перелік компетентностей випускника;

– нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей);

– форми атестації здобувачів вищої освіти;

– вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

3) ст. 5, п.1 – третій (освітньо-науковий) рівень передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

4) ст. 1 п. 1.13 – компетентність визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

5) ст. 1 п. 1.19 – результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

На підставі цих положень прийнята (за термінологією Закону України «Про вищу освіту») встановлена така структура освітньої програми:

– виявлення видів і змісту професійної діяльності доктора філософії за обраною спеціальністю (змісту вищої освіти) з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази;

– регламентація системи компетентностей доктора філософії (змісту вищої освіти) як здатностей для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази та вимог Національної рамки кваліфікацій до рівня освіти;

– розподіл компетентностей та кредитів на їх опанування за видами навчальної діяльності (навчальні дисципліни, практики, індивідуальні завдання);

– визначення результатів навчання (змісту навчання) через декомпозицію та конкретизацію компетентностей і формування системи умінь й відповідних знань у програмах усіх видів навчальної діяльності здобувача – документах безпосередньої реалізації вищої освіти.

Реалізація компетентністного підходу до проектування вищої освіти шляхом створення однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та дисциплінами, практиками й індивідуальними завданнями є вирішальним чинником якості вищої освіти ДВНЗ «НГУ» та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Прозорі й зрозумілі структура та зміст освітньої програми актуальні для абітурієнтів, здобувачів, викладачів, роботодавців.

1 ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1 Мета освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних до самостійної науково-дослідної роботи, науково-педагогічної та практичної діяльності у галузі права в цілому, і зокрема, і у сфері еколого-енергетичних правовідносин. Програма забезпечує отримання поглиблених знань, практичних умінь й навичок, необхідних для генерування нових ідей, розв'язання комплексних завдань у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

1.2 Призначення освітньо-наукової програми

1.2.1 Освітньо-наукова програма використовується під час:

– акредитації програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;

– розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;

– розроблення засобів діагностики рівня сформованості компетентностей.

1.2.2 Освітньо-наукова програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

– обсяг та термін навчання доктора філософії;

- загальні компетенції;
- професійні компетентності за спеціальністю та спеціалізаціями;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

1.2.3 Освітньо-наукова програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів аспірантів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації докторів філософії відповідної спеціальності.

1.2.4 Користувачі освітньо-наукової програми:

- аспіранти ДВНЗ «НГУ»;
- викладачі ДВНЗ «НГУ», які здійснюють підготовку докторів філософії спеціальності 081 «Право»;
- екзаменаційна комісія відповідної спеціальності;
- приймальна комісія ДВНЗ «НГУ».

1.3 Нормативні посилання

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

- 1) Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37, 38.
- 2) Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. – Чинний від 01.11.2010. – Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>).
- 3) Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.
- 4) Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
- 5) Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.
- 6) Наказ МОН України від 15 жовтня 2015 №1085 Про Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів України в 2016 році.
- 7) Наказ ректора Державного ВНЗ «Національний гірничий університет» від 27.01.2016 №4 «Про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти».
- 8) Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / М-во освіти і науки України. Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3.

9) Політика забезпечення якості вищої освіти Державного ВНЗ «Національний гірничий університет [Електронний ресурс] / Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2016. – 14 с. Режим доступу: <http://www.nmu.org.ua/>.

10) Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти».

11) Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

1.4. Терміни та їх визначення

У програмі терміни вживаються в такому значенні:

1) *автономість i відповіальність* – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності відповідно до рівня освіти та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

2) *види навчальної діяльності здобувача* – навчальні дисципліни, практики, індивідуальні завдання;

3) *вища освіта* – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

4) *галузь знань* – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

5) *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтуються на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЄКТС;

6) *засоби діагностики* – документи, що затверджені в установленому порядку, та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей здобувача при контрольних заходах;

7) *знання* – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (факторологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

8) *інтегральна компетентність* – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

9) *інформаційне забезпечення навчальної дисципліни* – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні

посібники, хрестоматії, словники, енциклопедії, довідники тощо);

10) *кваліфікаційний рівень* – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікації даного рівня;

11) *кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

12) *компетентність/компетентності* (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

13) *комунікація* – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

14) *кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЕКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЕКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЕКТС;

15) *методичне забезпечення навчальної дисципліни* – рекомендації до супровождения навчальної діяльності здобувача за всіма видами навчальних занять, що містить, у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

16) *навчальна дисципліна* – сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю;

17) *об'єкт діагностики* – компетентності, опанування яких забезпечуються певним видом навчальної діяльності здобувача;

18) *освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма* – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

19) *освітня діяльність* – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

20) *підсумковий контроль* – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

21) *програма дисципліни* – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми, розробляється кафедрою, яка закріплена наказом ректора для викладання дисципліни;

22) *результати навчання* – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-

професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

23) *робоча програма дисципліни* – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

24) *спеціальність* – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

25) *стандарт вищої освіти* – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межахожної спеціальності;

26) *уміння* – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів);

27) *якість вищої освіти* – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

1.5 Позначення

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ЗК – загальні компетентності;

ПК – професійні компетентності за спеціальністю;

2 КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

2.1 Інтегральна компетентність

Інтегральна компетентність доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» за описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК полягає в здатності розв'язувати комплексні проблеми у вивченні суспільно-правових явищ та визначені напрямів оптимізації правозастосування та правореалізації у вирішенні колізій нормативно-правових актів та юридичної практики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних комплексних досліджень.

2.2 Загальні компетентності доктора філософії

Важливим елементом освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії є досягнення ними запланованих результатів навчання шляхом засвоєння відповідних складових (навчальних дисциплін та практики). Формулювання програмних результатів навчання здійснюється відповідно до ключових загальних та професійних компетентностей.

Таблиця 2.1 – Загальні компетентності

Шифр	Компетентності
ЗК ₁	Здатність до здійснення педагогічної діяльності, кваліфікованого володіння педагогічними методиками та інноваційними підходами щодо форми й змісту викладання юридичних дисциплін, підготовки методичних матеріалів з навчальних дисциплін та організації профорієнтаційної роботи. Здатність використовувати психологічні знання у розв'язанні конкретних завдань професійної та майбутньої педагогічної діяльності
ЗК ₂	Здатність діяти відповідно до загального культурного світогляду, сформованого на основі морально-етичних норм та позитивних соціально-орієнтованих ціннісних переконань
ЗК ₃	Здатність дотримуватись етичних засад наукової діяльності та принципів формування професійної етики вченого
ЗК ₄	Здатність представляти та обговорювати наукові результати власного дослідження українською та іноземною мовою у відповідності до специфіки напряму дослідження в усній та письмовій формах
ЗК ₅	Уміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз
ЗК ₆	Здатність ефективно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями, а також представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно та письмово, використовуючи відповідну юридичну термінологію
ЗК ₇	Вміння розробляти, планувати й ефективно реалізовувати наукові проекти
ЗК ₈	Здатність до реєстрації прав інтелектуальної власності
ЗК ₉	Здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, уміння набувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційно-освітні технології
ЗК ₁₀	Вміння працювати з інформацією та фактичним матеріалом для вирішення проблеми дослідження; формувати теоретичні та інформаційні бази наукового дослідження
ЗК ₁₁	Уміння планувати й проводити аудиторні заняття (лекції, семінари, практичні заняття) з урахуванням особливостей і вимог фахової підготовки. Здатність працювати у складі наукового колективу, ефективно виконувати усі види викладацької роботи

2.3 Професійні компетентності доктора філософії

Узагальнений об'єкт професійної діяльності – забезпечення нормативного регулювання суспільних відносин, застосування інтегрального тлумачення норм права, здійснення правотворчої та кодифікаційної діяльності, подолання

колізій правозастосування та правового захисту публічних та приватних прав та інтересів.

Таблиця 2.2 – Професійні компетентності доктора філософії

Шифр	Компетентності
ПК ₁	Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі розробки та дослідження суспільно-правових явищ, процесів та актів правозастосування та правореалізації в цілому, і зокрема, у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин
ПК ₂	Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в конкретних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального та процесуального права в професійній діяльності
ПК ₃	Здатність виявляти глибокі та системні теоретичні та емпіричні знання за фахом та у споріднених сферах правового регулювання
ПК ₄	Здатність здійснювати статистичний аналіз інформації з різних джерел, документів для вирішення завдань наукового дослідження відповідно до його специфіки
ПК ₅	Здатність розробляти проекти нормативно-правових актів у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин, надавати рекомендації щодо їх удосконалення
ПК ₆	Вдосконалення практичних навичок відповідно до обраного напряму наукового дослідження щодо теоретичних основ складових елементів права, їх правової природи, методології, функцій, принципів, структури, форм реалізації
ПК ₇	Здатність виробляти правові позиції для розв'язання правових проблем і практичних ситуацій у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин
ПК ₈	Здатність до розгляду та вирішення колізій правозастосування, сучасних методів досліджень суспільно-правових явищ та процесів в сфері енергетичних та природоресурсних відносин, науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних галузей
ПК ₉	Здатність на високому професійному рівні застосовувати норми чинного матеріального та процесуального законодавства до регулювання цивільних та господарських правовідносин
ПК ₁₀	Здатність до самостійного аналізу практики застосування нормативно-правових актів для виявлення проблем правового регулювання цивільних та господарських правовідносин та надання рекомендацій щодо їх вирішення
ПК ₁₁	Здатність до забезпечення реалізації прав і свобод людини у процесі кримінально-правової кваліфікації суспільно небезпечних діянь відповідно до міжнародних та європейських принципів захисту людської гідності та верховенства права

З НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання доктора філософії зі спеціальності 081 «Право», сформульовані як уміння, представлені у таблиці 3.

Таблиця 3 – Результати навчання доктора філософії

Шифр		Результати навчання
1	2	3
<i>Загальні результати навчання</i>		
3K ₁	3PH ₁	Застосовувати наукові розробки, наукову, педагогічну, навчально-методичну практику на заняттях з юридичних дисциплін; ефективно застосовувати методи, засоби, прийоми педагогічного впливу, методики виховання і викладання юридичних дисциплін
3K ₁	3PH ₂	Знати закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та закономірності науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів
3K ₂ , 3K ₃	3PH ₃	Демонструвати академічну добросердість, діяти відповідально та на основі етичних міркувань щодо достовірності отриманих результатів наукових досліджень
3K ₄	3PH ₄	Вміти презентувати свої знання українською та іноземною мовами на рівні достатньому для усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження
3K ₅	3PH ₅	Представляти підсумки результатів власного дослідження у вигляді звітів, тез і доповідей на конференціях, статей, оформленіх у відповідності з існуючими вимогами; реалізовувати наукову комунікацію у письмовій та усній формах
3K ₆	3PH ₆	Організовувати та вести професійні дискусії у сфері окремих галузей права, їх складових елементів
3K ₇	3PH ₇	Застосовувати аналіз і синтез наукових підходів та емпіричних даних для виявлення невирішених завдань та проблем у галузі права та обґруntовувати шляхи їх вирішення
3K ₈	3PH ₈	Демонструвати розуміння порядку отримання виключних прав на об'єкти інтелектуальної власності. Застосовувати правові знання з метою захисту прав інтелектуальної власності
3K ₉	3PH ₉	Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел
	3PH ₁₀	Вміти спілкуватись в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності
3K ₁₀	3PH ₁₁	Вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки
3K ₁₁	3PH ₁₂	Застосовувати методи, засоби, прийоми педагогічного впливу, методики виховання і викладання юридичних дисциплін

Шифр		Результати навчання
1	2	3
Професійні результати навчання		
ПК ₁	ПРН ₁	Використовувати традиційні та новітні методи дослідження; професійно використовувати засвоєні знання для розв'язання нетипових ситуацій, що виникають під час наукової діяльності, а також організовувати свою діяльність на основі певного алгоритму; здійснювати самостійні наукові дослідження в цілому, і зокрема, у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин
ПК ₁	ПРН ₂	Обговорювати актуальні проблеми сучасної юридичної науки у предметній області дослідження. Аргументувати власну точку зору із урахуванням доктринальних положень
ПК ₂	ПРН ₃	Використовувати різні способи тлумачення правових норм та творчо поєднувати акти офіційного тлумачення із власним усвідомленням змісту правових норм
ПК ₂	ПРН ₄	Визначати шляхи удосконалення концептуальної моделі правосуддя, особливості та тенденції розвитку теорії та історії процесуального законодавства, а також основні досягнення процесуальної науки
ПК ₃	ПРН ₅	Знати концептуальні та методологічні засади в галузі вдосконалення правового регулювання суспільних відносин, сучасних методів досліджень суспільно-правових та політичних процесів і явищ в сфері енергетичних та природоресурсних відносин, науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних галузей
ПК ₄	ПРН ₆	Відбирати, порівнювати, співставляти необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань
ПК ₅	ПРН ₇	Розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійну практику в галузі права, зокрема у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин
ПК ₆	ПРН ₈	Вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки
ПК ₇	ПРН ₉	Розуміти теоретичні та практичні проблеми правозастосування та правореалізації у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин
ПК ₈	ПРН ₁₀	Визначати напрями оптимізації правового регулювання еколого-енергетичних суспільних відносин України з метою їх гармонізації відповідно до європейських та міжнародних стандартів
ПК ₉	ПРН ₁₁	На високому професійному рівні застосовувати норми чинного матеріального та процесуального законодавства України з метою забезпечення ефективності та якості регулювання цивільних та господарських правовідносин
ПК ₁₀	ПРН ₁₂	Здатність до самостійного аналізу результатів практики застосування нормативно-правових актів задля виявлення проблем правового регулювання цивільних та господарських правовідносин та надання рекомендацій щодо їх вирішення
ПК ₁₁	ПРН ₁₃	Здатність до забезпечення правової ефективності застосування кримінально-правових норм на стадіях їх творення та реалізації з дотриманням міжнародних та європейських принципів захисту людської гідності та верховенства права

4 ВИМОГИ ДО ПОПЕРЕДНЬОГО РІВНЯ ОСВІТИ ЗДОБУВАЧІВ

За освітньо-науковою програмою можуть навчатися особи, які завершили навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» або за іншої спорідненої за галуззю знань чинного або попередніх переліків [4]. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), мають бути призначені додаткові вступні випробування [11].

5 ОБСЯГ ПРОГРАМИ ЗА НОРМАТИВНОЮ ТА ВАРИАТИВНОЮ ЧАСТИНОЮ

Обсяг освітньо-наукової програми становить 40 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми дорівнює 30 кредитам ЄКТС (75 %). Обсяг варіативної частини – 10 кредитів ЄКТС (25 %).

6 РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності зі спеціальності 081 «Право» надано у таблиці 4.

Таблиця 4 – Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Шифр	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практики	
		1	2
<i>Загальні результати навчання</i>			
ЗРН ₁	Застосовувати наукові розробки, наукову, педагогічну, навчально-методичну практику на заняттях з юридичних дисциплін; ефективно застосовувати методи, засоби, прийоми педагогічного впливу, методики виховання і викладання юридичних дисциплін	Прикладна педагогіка та психологія вищої школи	
ЗРН ₂	Знати закономірності функціонування психіки студента як суб'єкта навчально-професійної діяльності та закономірності науково-педагогічної діяльності викладача, а також соціально-психологічні особливості професійно-педагогічного спілкування та взаємин викладачів і студентів	Прикладна педагогіка та психологія вищої школи Філософія науки та професійна етика	
ЗРН ₃	Демонструвати академічну добросердість, діяти відповідально та на основі етичних міркувань щодо достовірності отриманих результатів наукових досліджень	Філософія науки та професійна етика	
ЗРН ₄	Вміти презентувати свої знання українською та іноземною мовами на рівні достатньому для усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження	Презентація результатів наукових досліджень Іноземна мова професійного спрямування	
ЗРН ₅	Представляти підсумки результати власного дослідження у вигляді звітів, тез і доповідей на конференціях, статей, оформленіх у відповідності з існуючими вимогами; реалізовувати наукову комунікацію у письмовій та усній формах	Презентація результатів наукових досліджень Іноземна мова професійного спрямування	

Шифр	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практики
1	2	3
ЗРН ₆	Організовувати та вести професійні дискусії у сфері окремих галузей права, їх складових елементів	Презентація результатів наукових досліджень Іноземна мова професійного спрямування
ЗРН ₇	Застосовувати аналіз і синтез наукових підходів та емпіричних даних для виявлення невирішених завдань та проблем у галузі права та обґрунтовувати шляхи їх вирішення	Управління науковими проектами Винахідництво та реєстрація прав на інтелектуальну власність, оцінка економічної ефективності інноваційних розробок
ЗРН ₈	Демонструвати розуміння порядку отримання виключних прав на об'єкти інтелектуальної власності. Застосовувати правові знання з метою захисту прав інтелектуальної власності	Винахідництво та реєстрація прав на інтелектуальну власність, оцінка економічної ефективності інноваційних розробок
ЗРН ₉	Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності Прикладна педагогіка та психологія вищої школи
ЗРН ₁₀	Вміти спілкуватись в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності Управління науковими проектами
ЗРН ₁₁	Вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки	Управління науковими проектами
ЗРН ₁₂	Застосовувати методи, засоби, прийоми педагогічного впливу, методики виховання і викладання юридичних дисциплін	Прикладна педагогіка та психологія вищої школи Викладацька практика
Професійні результати навчання		
ПРН ₁	Використовувати традиційні та новітні методи дослідження; професійно використовувати засвоєні знання для розв'язання нетипових ситуацій, що виникають під час наукової діяльності, а також організовувати свою діяльність на основі певного алгоритму; здійснювати самостійні наукові дослідження в цілому, і зокрема, у сфері екологіко-енергетичних суспільних відносин	Екологічна безпека в механізмі правового регулювання екологічних відносин Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₂	Обговорювати актуальні проблеми сучасної юридичної науки у предметній області дослідження. Аргументувати власну точку зору із урахуванням доктринальних положень	Екологічна безпека в механізмі правового регулювання екологічних відносин

Шифр	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практики
1	2	3
ПРН ₃	Використовувати різні способи тлумачення правових норм та творчо поєднувати акти офіційного тлумачення із власним усвідомленням змісту правових норм	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Проблеми кримінально-правової кваліфікації Проблеми цивільного та господарського права Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₄	Визначати шляхи удосконалення концептуальної моделі правосуддя, особливості та тенденції розвитку теорії та історії процесуального законодавства, а також основні досягнення процесуальної науки	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Проблеми кримінально-правової кваліфікації Проблеми цивільного та господарського права Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₅	Знати концептуальні та методологічні засади в галузі вдосконалення правового регулювання суспільних відносин, сучасних методів досліджень суспільно-правових та політичних процесів і явищ в сфері енергетичних та природоресурсних відносин, науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних галузей	Екологічна безпека в механізмі правового регулювання екологічних відносин
ПРН ₆	Відбирати, порівнювати, співставляти необхідну інформацію і фактичний матеріал для підготовки та проведення дослідження відповідно до поставленої мети та визначених завдань	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Проблеми кримінально-правової кваліфікації Проблеми цивільного та господарського права Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₇	Розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цлісне знання та професійну практику в галузі права, зокрема у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₈	Вміти з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Проблеми кримінально-правової кваліфікації Проблеми цивільного та господарського права
ПРН ₉	Розуміти теоретичні та практичні проблеми правозастосування та правореалізації у сфері еколого-енергетичних суспільних відносин	Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах

Шифр	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практики
1	2	3
ПРН ₁₀	Визначати напрями оптимізації правового регулювання еколого-енергетичних суспільних відносин України з метою їх гармонізації відповідно до європейських та міжнародних стандартів	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики Екологічна безпека в механізмі правового регулювання екологічних відносин Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах
ПРН ₁₁	На високому професійному рівні застосовувати норми чинного матеріального та процесуального законодавства України з метою забезпечення ефективності та якості регулювання цивільних та господарських правовідносин	Проблеми цивільного та господарського права
ПРН ₁₂	Здатність до самостійного аналізу результатів практики застосування нормативно-правових актів задля виявлення проблем правового регулювання цивільних та господарських правовідносин та надання рекомендацій щодо їх вирішення	Проблеми кримінально-правової кваліфікації
ПРН ₁₃	Здатність до забезпечення правої ефективності застосування кримінально-правових норм на стадіях їх творення та реалізації з дотриманням міжнародних та європейських принципів захисту людської гідності та верховенства права	

7 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ПРОГРАМИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності зі спеціальності 081 «Право» надано у таблиці 5.

Таблиця 5 – Розподіл обсягу програми за видами навчальної діяльності

Шифр №	Вид навчальної діяльності	Обсяг, ЕКТС	Частка, %
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА			
I. Цикл загальної підготовки (ЗП)		27	67,5
	1.1. Цикл гуманітарних дисциплін (університет)	13	32,5
ЗП 1.1.1	Філософія науки та професійна етика	4	
ЗП 1.1.2	Іноземна мова професійного спрямування	6	
ЗП 1.1.3	Прикладна педагогіка та психологія вищої школи	3	
	1.2. Цикл загальнонаукових дисциплін (група спеціальностей)	6	15
ЗП 1.2.1	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	3	
ЗП 1.2.2	Винахідництво та реєстрація прав на інтелектуальну власність, оцінка економічної ефективності інноваційних розробок	3	
	1.3. Практична підготовка	8	20
ЗП 1.3.1	Презентація результатів наукових досліджень	3	
ЗП 1.3.2	Управління науковими проектами	3	
ЗП 1.3.3	Викладацька практика	2	

Шифр №	Вид навчальної діяльності	Обсяг, ЕКТС	Частка, %
ІІ. Цикл професійної підготовки (ПП)		13	32,5
	2.1. НОРМАТИВНА ЧАСТИНА (спеціальність)	3	7,5
ПП 2.1.1	Екологічна безпека в механізмі правового регулювання екологічних відносин	3	
	2.2. ВАРИАТИВНА ЧАСТИНА (спеціальність)	10	25
	Дисципліни вільного вибору здобувачів (варіант 1)	10	
ПП 2.2.1	Науково-теоретичні основи використання об'єктів енергетики	5	
ПП 2.2.2	Правовий статус громадян в екологічних правовідносинах	5	
	Дисципліни вільного вибору здобувачів (варіант 2)		
ПП 2.2.3	Проблеми цивільного та господарського права	5	
ПП 2.2.4	Проблеми кримінально-правової кваліфікації	5	
ІІІ.	Наукове дослідження (НД)		
Разом за нормативною та варіативною частинами		40	100

8 ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИКИ, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Складовими робочої програми навчальної дисципліни мають бути опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.

Обов'язкові складові програми практики: мета й завдання, вимоги до складових, вміст практики, вимоги до звіту практиканта, оцінювання результатів.

Складовими програм індивідуальних завдань мають бути: мета, вихідні дані та завдання, організація виконання, склад та структура пояснівальної записки, структура, вимоги до окремих елементів, методичні рекомендації з виконання, питання для підготовки до захисту, бібліографічний список, вимоги до оформлення, критерії і процедури оцінювання якості виконання.

Результати навчання за дисципліною та іншими видами навчальної діяльності здобувача визначаються як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практики, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Перелік рекомендованої літератури має містити наявні друковані (електронні ресурси локального чи віддаленого доступу з дотриманням вимог законодавства про інтелектуальну власність) підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, хрестоматії.

9 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ

Засоби діагностики використовуються з метою визначення ефективності методик навчання. У розумінні постійної взаємодії науково-педагогічних працівників із здобувачами під час освітнього процесу, педагогічний контроль (діагностування) являє собою систему перевірки результатів навчання й означає

ідентифікацію, кількісне оцінювання та вимірювання знань, умінь, навичок та інших компетентностей тих, хто навчається. Основним предметом діагностики (оцінки) результатів освіти є отримані результати навчання у вигляді знань, умінь і практичних навичок, а також результати виховання у вигляді сформованих способів мислення, світоглядних, громадянських і професійних якостей, морально-етичних цінностей.

Інформаційною базою засобів діагностики за видами навчальної діяльності виступають дисциплінарні уміння та відповідні знання. З кожної навчальної дисципліни розроблені критерії оцінювання, які враховують специфічні особливості навчальної дисципліни та фактичний стан її науково-методичного забезпечення. При розробці критеріїв оцінювання враховано наступні показники: розуміння та ступінь засвоєння теоретичного питання; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; знайомство з основною (обов'язковою) літературою, а також із сучасною періодичною літературою з навчальної дисципліни; уміння застосувати теорію до практики, вирішувати завдання, здійснювати пошук інформації із використанням інформаційно-комунікаційних технологій; знайомство з історією науки, що є основою змісту навчальної дисципліни; логіка, структура та стиль відповіді, а також уміння захищати теоретичні положення, що висуваються.

Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченовою радою вищого навчального закладу або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

10 ТЕРМІНИ НАВЧАННЯ ЗА ФОРМАМИ

Очна форма – 4 роки, заочна форма – 4 роки.

11 СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

Курс	Семестр	Позначення видів навчальної діяльності	Навчальне навантаження, ЕКТС
1	1	ЗП 1.1.2 (6 ЕКТС); ЗП 1.1.3 (3 ЕКТС)	9
	2	ЗП 1.1.1 (4 ЕКТС); ЗП 1.3.1 (3 ЕКТС); ЗП 1.3.2 (3 ЕКТС)	10
2	1	ЗП 1.2.1 (3 ЕКТС); ЗП 1.2.2 (3 ЕКТС); ПП 2.1.1 (3 ЕКТС)	9
	2	ПП 2.2.1 (5 ЕКТС); ПП 2.2.2 (5 ЕКТС); ЗП 1.3.3 (2 ЕКТС)	12
3	1	2.3 НД	
	2	2.3 НД	
4	1	2.3 НД	
	2	2.3 НД	
РАЗОМ			40

12 ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основні заходи щодо забезпечення якості підготовки докторів філософії такі:

- організація системи забезпечення якості за участі зовнішніх сторін;

- забезпечення зв'язку між науково-дослідною роботою та навчанням і викладанням;
- розроблення процедур забезпечення якості оцінювання за європейськими орієнтирами;
- визначення та застосування правил щодо всіх фаз навчання та життєдіяльності аспірантів;
- запровадження процесів та інструментів збору, моніторингу та використання інформації щодо навчальних успіхів аспірантів;
- розроблення методології діагностики рівня компетентності викладачів;
- створення для викладачів сприятливого середовища;
- можливості та стимули для професійного розвитку викладацького складу;
- заохочення наукової діяльності задля посилення зв'язку між освітою та дослідженнями, заохочення застосування інноваційних методів викладання та нових технологій;
- удосконалення ресурсів, що сприяють підготовці докторів філософії;
- методичне забезпечення переходу до гнучких методів навчання та викладання;
- формування та надання інформації потенційним і поточним аспірантам, випускникам, іншим зацікавленим сторонам та широкому загалу про освітні програми, очікувані навчальні результати, процедури викладання, навчання та оцінювання, показники успішності, навчальні можливості, доступні аспірантам, працевлаштування випускників аспірантури;
- регулярний моніторинг освітніх програм з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг та створення сприятливого та ефективного навчального середовища;
- удосконалення системи безперервного самоаналізу ефективності процесів внутрішнього забезпечення якості.

13 НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- 1 Екологічно-правова культура законодавця.
- 2 Правові форми переходу права власності на земельні ділянки громадянам України.
- 3 Проблеми юридичної відповідальності держави у сфері справляння рентної плати за користування надрами.
- 4 Адаптація законодавства України про відходи гірничодобувної промисловості до законодавства Європейського Союзу.
- 5 Компенсація шкоди, заподіяної внаслідок порушення екологічного законодавства: порівняльний аналіз законодавства України та країн ЄС.
- 6 Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітньо-наукова програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання відповідно до Правил прийому.

Відповіальність за впровадження освітньо-наукової програми та забезпечення якості підготовки докторів філософії несуть завідувачі випускових кафедр.

Навчальне видання

Андрейцев Володимир Іванович

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ВИЩОЇ ОСВІТИ
для доктора філософії спеціальності 081 «Право»

Редактор О.Н. Ільченко

Підписано до виходу в світ _____. _____.2016.
Електронний ресурс.

Видано

у ДВНЗ «Національний гірничий університет».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842 від 11.06.2004.
49005, м. Дніпропетровськ, просп. К.Маркса, 19.

